

Thủy đậu

Tác nhân gây bệnh

- Bệnh thủy đậu (varicella) là một bệnh truyền nhiễm cấp tính do virus varicella-zoster gây ra.
- Nó chủ yếu ảnh hưởng đến trẻ em dưới 12 tuổi.
- Mặc dù hầu như tất cả mọi người đều có khả năng miễn dịch suốt đời sau khi bị nhiễm bệnh thủy đậu, virus có thể vẫn tiềm ẩn trong cơ thể và tái phát nhiều năm sau đó dưới dạng herpes zoster (bệnh zona).

Đặc điểm lâm sàng

- Bệnh nhân thường có biểu hiện sốt và phát ban ngứa da.
- Phát ban phát triển từng đợt trong khoảng thời gian 5 ngày trên cơ thể, sau đó lan đến mặt, cánh tay và chân.
- Các nốt ban đầu tiên xuất hiện dưới dạng các đốm phẳng và sau đó là mụn nước. Các mụn nước tiếp tục trong 3 - 4 ngày, sau đó khô và tạo thành vảy.
- Bệnh nhân thường hồi phục sau khoảng 2 - 4 tuần.
- Những người đã được chủng ngừa bệnh thủy đậu vẫn có thể mắc bệnh thủy đậu (được gọi là 'bệnh đột phá'). Biểu hiện lâm sàng thường nhẹ hoặc không điển hình. Có thể có ít tổn thương da hơn và phát ban da thường là dạng dát sẩn với ít hoặc không có mụn nước. So với những người không được tiêm chủng, thời gian mắc bệnh thường ngắn hơn.

Phương thức lây truyền

- Bệnh thủy đậu có thể lây lan qua các giọt nhỏ hoặc không khí.
- Cũng có thể lây lan qua tiếp xúc trực tiếp hoặc gián tiếp với dịch tiết từ mụn nước và màng nhầy của người bị thủy đậu hoặc herpes zoster.

Thời gian ủ bệnh

- 10 - 21 ngày, thường là 14 - 16 ngày

Thời kỳ truyền nhiễm

- Thông thường 1 - 2 ngày trước khi phát ban xuất hiện và cho đến khi tất cả các mụn nước đã khô.
- Nó cực kỳ dễ lây lan, đặc biệt là trong giai đoạn đầu khi phát ban xuất hiện.

Biến chứng

- Thủy đậu nói chung là một bệnh nhẹ và thường tự khỏi.
- Tuy nhiên, nhiễm khuẩn thứ phát của vết thương có thể xảy ra.
- Những người có khả năng miễn dịch suy yếu hoặc đang mang thai có nhiều khả năng bị các biến chứng nghiêm trọng như viêm phổi và viêm não.
- Trẻ sơ sinh mắc bệnh thủy đậu có thể bị bệnh nặng và thậm chí tử vong.

- Nhiễm trùng trong giai đoạn đầu của thai kỳ có thể liên quan đến dị tật bẩm sinh của thai nhi.

Sự quản lý

- Tham khảo ý kiến bác sĩ để hiểu tình trạng và làm theo lời khuyên của chuyên gia y tế để dùng thuốc (như thuốc hạ sốt và kem chống ngứa) để giảm triệu chứng.
- Nếu bị sốt, hãy uống nhiều nước và nghỉ ngơi đầy đủ.
- Đeo găng tay bông sạch trong khi ngủ để tránh trầy xước các mụn nước có thể gây nhiễm trùng và sẹo.
- Tránh tiếp xúc với phụ nữ mang thai và những người bị suy giảm miễn dịch.
- Trẻ em bị bệnh nên ở nhà và không được đến trường/trường mẫu giáo/nhà trẻ kiểm soát tâm chăm sóc trẻ em/trung tâm chăm sóc trẻ em cho đến khi tất cả các bọt nước đã khô, thường là khoảng 1 tuần sau khi xuất hiện phát ban để ngăn ngừa lây lan bệnh cho người khác.
- Cha mẹ nên theo dõi chặt chẽ tình trạng của trẻ. Nếu trẻ liên tục bị sốt, từ chối ăn hoặc uống, nôn mửa hoặc trông buồn ngủ, cần được chăm sóc y tế ngay lập tức.
- Phụ huynh cũng nên theo dõi chặt chẽ các trẻ em khác trong gia đình để phát hiện các dấu hiệu và triệu chứng của bệnh thủy đậu.

Phòng ngừa

- Duy trì vệ sinh cá nhân và môi trường tốt
- Vắc-xin thủy đậu có sẵn ở Hồng Kông. Khoảng 90% những người được tiêm vắc-xin sẽ có được khả năng miễn dịch.
- Theo Chương trình Chung ngừa cho Trẻ em Hồng Kông, trẻ em được chủng ngừa bệnh thủy đậu với hai liều (Vui lòng tham khảo [Chương trình Chung ngừa cho Trẻ em Hồng Kông](#)). Phụ huynh có thể tham khảo ý kiến bác sĩ gia đình hoặc Trung tâm Y tế Bà mẹ và Trẻ em để biết chi tiết.

Để biết thêm thông tin về sức khỏe, vui lòng truy cập trang web của Trung Tâm Bảo Vệ Sức Khỏe.
www.chp.gov.hk

Bản dịch chỉ mang tính chất tham khảo. Trong trường hợp có sự khác biệt giữa phiên bản dịch và phiên bản tiếng Anh, phiên bản tiếng Anh sẽ được ưu tiên.

Translated version is for reference only. In case of discrepancies between translated version and English version, English version shall prevail.

Sửa đổi vào tháng 11 năm 2023 (Revised in November 2023)

Chickenpox

Causative agent

- Chickenpox (varicella) is an acute infectious disease caused by the varicella-zoster virus.
- It predominantly affects children under 12 years of age.
- Although almost all persons develop lifelong immunity after chickenpox infection, the virus may remain latent in the body and recur many years later as herpes zoster (shingles).

Clinical features

- Patient usually presents with fever and itchy skin rashes.
- Rashes develop in crops over a period of 5 days on body, then spread to the face, arms and legs.
- The rashes first appear as flat spots and later as vesicles. The vesicles continue for 3 - 4 days, then dry up and form scabs.
- The patient usually recovers in about 2 - 4 weeks.
- Persons who have received chickenpox vaccination may still develop chickenpox (known as 'breakthrough disease'). The clinical presentation is usually mild or atypical. There may be fewer skin lesions and the skin rash is usually maculopapular with few or no vesicles. Compared with non-vaccinated persons, the duration of illness is usually shorter.

Mode of transmission

- Chickenpox can be spread through droplets or air.
- Can also spread through direct or indirect contact with the discharges from vesicles and mucous membranes of persons with chickenpox or herpes zoster.

Incubation period

- 10 - 21 days, usually 14 - 16 days

Infectious period

- Usually 1 - 2 days before rash appears and until all vesicles have dried up.
- It is extremely contagious, especially in the early stage of rash eruption.

Complications

- Chickenpox is generally a mild disease and is usually self-limiting.
- However, secondary bacterial infection of the wound may occur.
- Those with weakened immunity or are pregnant are most likely to suffer from severe complications such as pneumonia and encephalitis.
- Newborn babies who develop chickenpox can result in severe illness and even death.
- Infection in early pregnancy may be associated with congenital malformation of the foetus.

Management

- Consult the doctor to understand the condition and follow health professional's advice to take medicine (such as fever-lowering medicine and anti-itching lotion) to relieve symptoms.
- If having a fever, drink plenty of water and have adequate rest.
- Wear clean cotton gloves during sleep to prevent scratching of the vesicles which may cause infection and scarring.
- Avoid contact with pregnant women and persons with weakened immunity.
- Sick children should stay at home and be excluded from Schools/ Kindergartens/ Kindergartens-cum-Child Care Centres/ Child Care Centres until all vesicles have dried up, usually about 1 week after appearance of rash to prevent spreading the disease to others.
- Parents should closely monitor the child's condition. If the child persistently runs a fever, refuses to eat or drink, vomits or looks drowsy, immediate medical attention should be sought.
- Parents should also closely monitor other children in the household for signs and symptoms of chickenpox.

Prevention

- Maintain good personal and environmental hygiene
- Chickenpox vaccine is available in Hong Kong. About 90% of persons who receive the vaccine will acquire immunity.
- Under the Hong Kong Childhood Immunisation Programme, children receive a two-dose course of chickenpox vaccination (Please refer to [the Hong Kong Childhood Immunisation Programme](#)). Parents may consult family doctors or Maternal and Child Health Centres for details.

Revised in November 2023